

de regenworm

natuurboekje
van

herfst 2004

Hoi! De regenworm is een grappige slungel. Met zijn lange, dunne lijf kronkelt hij door de grond. Af en toe komt hij boven. Niet om te zonnen. Daar houdt hij niet van. In de zon droogt hij uit. Geef hem maar een regenbuitje. Hij heet niet voor niets regenworm.

Een regenworm houdt van nattig. Maar een echte stortbui is teveel. Want dan lopen zijn gangen onder water. Zwemmen kan hij niet. Dus hup-hup-hup glipt hij snel naar buiten.

Regenwormen leven in de grond. Grond is hun eten. Steeds nemen ze een hapje van de grond. Zo komen er overal gangetjes. Die maken de grond los en luchtig. Ook de poep van regenwormen is goed voor de grond. Planten groeien ervan. Regenwormen-poep is net een bergje spaghetti. Allemaal sliertjes. Kijk maar eens tussen de straatstenen of op het gras.

Regenwormen eten ook bóven de grond. Vooral na een buitje of als het donker wordt. Vaak steekt hun achterste nog in de gang. Ze trekken blaadjes naar binnen. Of ze eten een stukje peer. Mjam mjam.

Zoek een regenworm en leg hem op je hand. Hij is misschien wat glibberig en kronkelig, maar hij bijt niet hoor!

Zie je ogen, oren en een neus?
Zo ja, dan heb je een ander dier.

Bij een regenworm zie je een lijfje van ringetjes. Hoeveel ringetjes heeft jouw worm ongeveer?

Zie je ook een dikker ringetje? Dat heet het zadel. Na het vrijen schuift het zadel naar voren, over de kop van de worm. Het wordt een piepklein balletje waarin een of meer jonkies groeien.

Zie je verschil tussen het ene en het andere eind van de worm?
Zo ja, wat voor verschil?

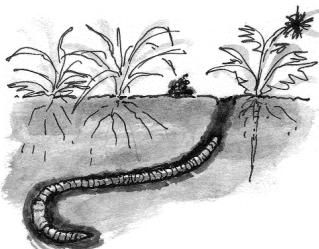
Waar denk je dat de kop met de mond zit?*

Een worm lijkt glad maar dat is-ie niet. Hij loopt op piepkleine haartjes. Met die haartjes houdt hij zich vast. Zo glijd de worm niet uit.

Aai met je vinger over de worm.
Voel je de haartjes?

Als je de worm op een stuk papier laat kruipen, kun je de haartjes horen ritselen.

* Het ene uiteinde is wat spieriger dan het andere. Het spierste eind is de kop.

Als de grond trilt, gaan regenwormen snel omhoog. Want wie weet komt er een mol aan. En mollen eten regenwormen. Maar buiten staat de merel te wachten. Ook die lust regenwormen. Hap! De worm klemt zich met z'n haartjes vast in zijn gang. En de merel maar trekken en trekken.

Wil je een worm bekijken, maar kun je geen worm vinden? Pak een schep en zoek een stukje vochtige grond. Steek hem er diep in en klop een tijdje op het handvat. De grond trilt. Help! een mol, denken de wormen en komen snel naar buiten. Heb je de worm bekeken, zet hem dan terug op een nattig, koel plekje.

Post Bedankt voor jullie zomerfoto's, met bossen en bergen, dierentuindieren, bloeiende planten, riviertjes met rotsblokken... We raakten helemaal in vakantiestemming.

*Mijn papa bij de rode bergen in Frankrijk
(Luca, 9 jaar)*

*Mooie dennenappel in het bos
(Marco, 6 jaar)*

*Olifant met piemel
(Dionne, 10 jaar)*

Limburgs Landschap
postbus 4301
5944 ZG Arcen

Doe je mee? Het is nu herfst. Het wordt steeds kouder. Wat denk je dat een regenworm doet in de winter, als het gaat vriezen? Stuur je antwoord met een wormtekening (of verf, plakken en knippen, foto) voor 22 oktober 2004 naar Het Limburgs Landschap.

Regenworm-weetje Een regenworm met een afgehakte staart kan blijven leven. Hij krijgt weer een nieuwe staart.

*Stichting het Limburgs Landschap
postbus 4301, 5944 ZG Arcen
telefoon [077] 473 75 75
fax [077] 473 75 76*

*Samenstelling en tekst Ditte Merle
Tekeningen Wil Kroon*

*Deze kinderbijlage is mogelijk
gemaakt door de Nationale Postcode
Lotterij.*

*Extra natuurboekjes zijn voor scholen
en natuurgroepen gratis te bestellen bij
Het Limburgs Landschap.*